

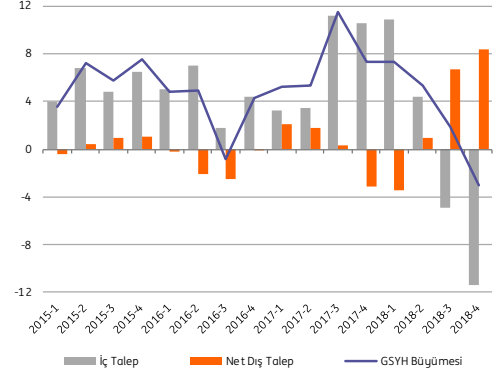
Ekonomi politikalarında sıkılaştırmanın ardından yılın son çeyreğinde GSYH, net ihracatın olumlu katkısına rağmen zayıflayan iç talep etkisiyle daraldı...

2018 4. Çeyrek Gerçekleşme: %-3.0, ING Bank Tahmini: %-3.0, Piyasa Tahmini: %-2.7

• 2018'in son çeyreğinde GSYH beklentilerin hafif üzerinde %-3.0 daralırken, TÜİK yılın önceki dönemlerine dair büyüme rakamlarında küçük revizyonlar yaptı. Açıklanan GSYH performansının ardından 2018 büyümesi %2.6 ile 2017'de %7.4 olan performansa göre önemli ölçüde zayıflarken, Eylül'de açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nda %3.8 olarak öngörülen düzeyin altında kaldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre büyüme ise 3. çeyrekteki ÇÇ %-1.6 daralmanın ardından son çeyrekte ÇÇ %-2.4'lük bir düşüş kaydederek ekonominin bozulan güven, faiz oranlarındaki sıçrama ve buna bağlı daralan kredi hacmi gibi faktörlerin de katkısıyla beklendiği gibi resesyona girdiğini ortaya koydu.

• Talep kaynaklarına göre, özel tüketim YY %8.9'luk dikkate değer bir gerilemeyle 4. çeyrek büyümesini %5.4 puan düşürürken; kredi ivmesinin eksiye dönmesiyle gerek makine ve teçhizat yatırımlarının gerekse inşaat yatırımlarının azalması sonucu toplam yatırımlar YY %12.9 daralarak büyümeyi %3.8 puan aşağı çekti. Hükümet'in harcama politikası tarafından belirlenen kamu tüketim harcamaları 2018'in önceki çeyreklerinde olduğu gibi artıda kalarak %0.5 yükselirken, büyümeye %0.1 puanlık sınırlı bir katkı sağladı. Bu rakamlar, bütçe açığını kontrol etme çabalarıyla kamu harcamalarının önemli ölçüde yavaşladığına işaret etti. TL'nin değer kaybının destekleyici etkisi, turizm gelirlerindeki yukarı yönlü eğilim ve yavaşlayan iç talep gibi faktörlerin desteklediği net ihracatın büyümeye katkısı ise %8.4 puanla bu GSYH serisinde görülen en yüksek düzeye ulaştı. Son olarak, dalgalı bir seyirle büyümenin düzeyinde belirleyici faktörlerden olan stok değişimleri ise GSYH'yi %2.2 puan düşürdü. İktisadi faaliyet kollarına göre, öncü göstergelerden de öngörüldüğü üzere büyümeyi %-1.3 puan aşağı çeken sanayi sektörü öne çıkarken, onu %-0.6'er puanlık katkılarla inşaat, finans ve sigorta faaliyetleri ile mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri izledi. Öte yandan, sektörlerin neredeyse tamamında performansın önceki çeyreğe göre zayıfladığı gözlemlendi.

• Sonuç olarak, son çeyrekte tüketici & yatırımcıların daha sakıngan hareket etmesini de beraberinde getiren finansal dalgalanma ve buna bağlı ekonomi politikalarında sıkılaştırma sonucu iç talepte hızlı bir ivme kaybı dikkat çekti. Geçtiğimiz aylarda hanehalkı ve şirketler kesimine yönelik kararlarla iç talebi desteklemeye yönelik adımlara rağmen gerek işsizlikteki yükseliş trendi gerekse son dönemde düşüş eğiliminin sonuna gelindiği işaretleri verse de bankacılık sektöründeki zayıf kredi iştahı iç talepteki zayıflığın bir süre daha süreceğini gösteriyor.

Talep Unsurlarının GSYH Büyümesine Katkıları (%)	2017		2018				
	4Ç	Yıllık	1Ç	2Ç	3Ç	4Ç	Yıllık
Hanehalkların Tüketimi	3.8%	3.7%	5.5%	3.5%	0.5%	-5.4%	0.7%
Devletin Tüketim Harcamaları	0.9%	0.7%	0.5%	1.0%	0.4%	0.1%	0.5%
Sabit Sermaye Oluşumu	2.0%	2.3%	2.5%	1.5%	-1.4%	-3.8%	-0.5%
Stok Değişimleri	3.8%	0.6%	2.3%	-1.6%	-4.4%	-2.2%	-1.7%
Net İhracat	-3.2%	0.1%	-3.5%	0.9%	6.7%	8.4%	3.6%
İhracat (Eksi) İthalat	5.1%	2.4%	3.6%	0.0%	-3.8%	-6.2%	-1.9%
GSYH	7.3%	7.4%	7.4%	5.3%	1.8%	-3.0%	2.6%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

GSYH Büyümesine İktisadi Faaliyet Kollarının Katkıları (%)	2017		2018				
	4Ç	Yıllık	1Ç	2Ç	3Ç	4Ç	Yıllık
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0.3%	0.3%	0.2%	0.0%	0.2%	0.0%	0.1%
Sanayi	1.9%	1.8%	1.7%	0.8%	0.0%	-1.3%	0.2%
İnşaat	0.5%	0.7%	0.5%	0.1%	-0.4%	-0.6%	-0.1%
Hizmetler	2.1%	2.4%	2.4%	2.0%	1.1%	-0.1%	1.3%
Bilgi ve iletişim	0.4%	0.3%	0.2%	0.2%	0.1%	0.1%	0.1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0.1%	0.2%	0.1%	0.6%	0.3%	-0.6%	0.1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0.2%	0.2%	0.3%	0.0%	0.2%	0.3%	0.2%
Mesleki, idari ve destek hizmet	0.7%	0.6%	0.7%	-0.1%	-0.4%	-0.6%	-0.1%
Kamu yönetimi, eğitim, insan s.	0.5%	0.3%	0.5%	1.2%	1.0%	0.5%	0.8%
Diğer hizmet faaliyetleri	0.2%	0.1%	0.2%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%
Sektörler toplamı	7.0%	6.9%	6.7%	4.9%	1.8%	-2.0%	2.6%
Vergi-sübvansiyon	0.4%	0.5%	0.7%	0.5%	0.0%	-1.0%	0.0%
GSYH	7.3%	7.4%	7.4%	5.3%	1.8%	-3.0%	2.6%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Baş Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.Ş. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.Ş. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.Ş. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.Ş.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.Ş.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.Ş. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).